

অনুবন্ধ-3 (KYC তথ্য)
সদস্য, স্বীকৃতপ্রাপ্ত ব্যক্তি আৰু ক্লায়েন্টৰ অধিকাৰ তথা দায়িত্বসমূহ
SEBI-ৰ আৰু কম'ডিটি এক্সচেঞ্জ অনুসৰি

1. গ্ৰাহকে সেই কম 'ডিটি/চুক্তি/অন্য মাধ্যমত বিনিয়োগ /লেনদেন কৰিব যিবোৰ সময়ে সময়ে ইচ্ছা কৰা এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম আৰু ব্যৱসায়িক নিয়ম/উপবিধি তথা বিনিয়ম/SEBI তথা চাৰ্কুলাৰ/জাননীৰ অধীনত এক্সচেঞ্জত লেনদেনৰ বাবে ভৰ্তি কৰোৱা হৈছে।
2. এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম, উপবিধি তথা বিনিয়ম আৰু ব্যৱসায়িক নিয়ম আৰু ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা চাৰ্কুলাৰ/জাননী আৰু SEBI-ৰ বিনিয়মসমূহ তথা চৰকাৰী কৰ্তৃপক্ষৰ সংলগ্ন অধিসূচনা যিবোৰ সময়ে সময়ে কাৰ্যকৰী হয় , সদস্য, স্বীকৃতপ্রাপ্ত ব্যক্তি আৰু গ্ৰাহকে এইসমূহ মানি চলাটো বাধ্যতামূলক।
3. সদস্যৰ কম 'ডিটি আৰু/ বা ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট লেনদেন কৰা সামৰ্থত আৰু ষ্টক ব্ৰ 'কাৰৰ জৰিয়তে অৰ্ডাৰসমূহ কাৰ্যকৰী কৰাৰ মনোকামনাত গ্ৰাহকে নিজকে সন্তুষ্ট কৰিব আৰু গ্ৰাহকে সময়ে সময়ে সদস্যৰ জৰিয়তে অৰ্ডাৰসমূহ কাৰ্যকৰী কৰাৰ পূৰ্বে নিজকে সদস্যৰ এই সামৰ্থত নিজকে একেৰাহে সন্তুষ্ট কৰিব।
4. গ্ৰাহকৰ বিশ্বাসযোগ্যতা তথা আৰ্থিক সবলতা আৰু প্ৰদান কৰিবলগীয়া সেৱাৰ সৈতে সম্পৰ্কীয় লেনদেনৰ লক্ষ্য সন্দৰ্ভত সদস্যই নিজকে একেৰাহে সন্তুষ্ট কৰিব।
5. সীমাবদ্ধতা, দায়িত্ব আৰু সদস্যই কাৰ্য কৰা সামৰ্থক অন্তৰ্ভুক্ত কৰি সদস্যৰ কৰিবলগীয়া ব্যৱসায়ৰ প্ৰতি দায়িত্বৰ সঠিক প্ৰকৃতি গ্ৰাহকক অৱগত কৰাৰ বাবে সদস্যই পদক্ষেপ ল'ব।
6. পেছাদাৰী ব্যৱহাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ
 - a. সদস্যসকলে বিত্তীয় চুক্তি অথবা যিকোনো দায়িত্ব মুকলিৰ সময়ত পেছাদাৰী ব্যৱহাৰৰ অভ্যাস কৰা উচিত।
 - b. “পেছাদাৰী ব্যৱহাৰ” ৰ অৰ্থ হ'ল যে সদস্যসকলে গ্ৰাহকৰ সৈতে যোগাযোগ কৰোঁতে পালন কৰিবলগীয়া দক্ষতা আৰু যত্নসমূহ-
 - i. প্ৰকৃত বজাৰৰ অভ্যাস;
 - ii. ভাল বিশ্বাসৰ আদৰ্শ;
 - iii. গ্ৰাহকৰ সৈতে যোগাযোগ কৰোঁতে নিজৰ গুণ, অভিজ্ঞতা আৰু সিদ্ধহস্ততাৰ প্ৰয়োগ
 - iv. বিত্তীয় সামগ্ৰী* বা বিত্তীয় সেৱা গ্ৰাহকক প্ৰদান কৰা সময়ত সম্ভাৱ্য বিপদ মোকাবিলা কৰাৰ সিদ্ধহস্ততা; আৰু
 - v. সদস্যৰ প্ৰতি গ্ৰাহকৰ নিৰ্ভৰশীলতা বৃদ্ধি।

*কম'ডিটি সিদ্ধান্তমূলক চুক্তি

7. গ্ৰাহকৰ সৈতে সদস্যই লেনদেন কৰোঁতে স্বীকৃতপ্রাপ্ত ব্যক্তিয়ে প্ৰয়োজনীয় সহযোগিতা আৰু সহায় আগবঢ়াব।

গ্ৰাহকৰ জাননী

8. সময়ে সময়ে ষ্টক কম 'ডিটি এক্সচেঞ্জ / SEBIয়ে বাধ্যতামূলক কৰি দিয়া অনুসৰি গ্ৰাহকে সমৰ্থন কৰা নথিপত্ৰ সহ “একাউন্ট খোলা প্ৰ-পত্ৰ”ৰ বাবে সদস্যৰ আৱশ্যকতা অনুসৰি সকলো সবিশেষ সম্পূৰ্ণভাৱে প্ৰদান কৰিব।
9. একাউন্ট খোলা নথিপত্ৰৰ বাধ্যতামূলক ব্যৱস্থাসমূহ গ্ৰাহকে জনা উচিত। গ্ৰাহকে গ্ৰহণ কৰা বিষয়ৰ সন্মতি অনুসৰি সদস্যই নিৰ্দিষ্ট কৰা যিকোনো অতিৰিক্ত দফা বা নথিপত্ৰ বাধ্যতামূলক নহ'ব।
10. একাউন্ট খোলাৰ সময়ত বা তাৰ পিছত প্ৰদান কৰা “একাউন্ট খোলা প্ৰ-পত্ৰ”ৰ জাননীত কোনো ধৰণৰ সলনি থাকিলে গ্ৰাহকে সদস্যক ততালিকে লিখিতভাৱে জনাব যে এনে জাননীকে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি যি দৰ্শাস্ত্ৰৰ অন্ত পেলোৱা/দেউলীয়া হোৱা দৰ্শাস্ত্ৰ বা অন্য কোনো মোকদ্দমা যি তেওঁৰ সামৰ্থ্যত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। সাময়িক ভিত্তিত সদস্যক আৰ্থিক জাননী প্ৰদান কৰিব।

11. A. বিত্তীয় চুক্তিত হোৱা অনিয়মৰ পৰা সুৰক্ষা**

- a. মধ্যস্থতাবিহীন চুক্তিৰ অনিয়মে সেই চুক্তি বাতিল কৰিব।
- b. অনিয়মৰ অৰ্থ হ'ল-
 - i. বিত্তীয় চুক্তিৰ অধীনত পাৰ্টীৰ অধিকাৰ আৰু দায়িত্বৰ ভাৰসাম্যতা নহৈ গ্ৰাহকৰ ক্ষতি কৰা; আৰু
 - ii. সদস্যৰ বৈধতাৰ আগ্ৰহ সুৰক্ষা কাৰণভিত্তিক ভাবে অগ্ৰাহ্য কৰা
- c. যদি কোনো অনিয়ম পৰিলক্ষিত হয় তেন্তে পৰিদৰ্শন কৰিবলগীয়া কাৰকসমূহ-
 - i. বিত্তীয় চুক্তিৰ অধীনত লেনদেন কৰা বিত্তীয় সামগ্ৰী অথবা বিত্তীয় সেৱাৰ স্বভাৱ;
 - ii. নিয়মসমূহৰ স্বচ্ছতা;
- **কম'ডিটি এক্সচেঞ্জসমূহৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা চুক্তিসমূহ
 - iii. অন্যান্য সদৃশ বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱাৰ বাবে বিত্তীয় চুক্তি তুলনা কৰি চোৱাৰ বাবে গ্ৰাহকক অনুমতি প্ৰদানৰ নিয়মাৱলীৰ সংবদ্ধি; আৰু
 - iv. অন্য চুক্তিৰ নিয়মাৱলীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল বিত্তীয় চুক্তিক একেটাই বুলি গণ্য কৰা।
- d. একোটা নিয়ম স্বচ্ছ হ'ব তেতিয়াহে যেতিয়া-
 - i. ইয়াক পৰিমার্জিত ভাষাত গ্ৰাহকে বুজি পোৱাকৈ প্ৰকাশ কৰা হ'ব;
 - ii. সহজপাঠ্য তথা পৰিষ্কাৰকৈ উপস্থাপন কৰা হ'ব; আৰু
 - iii. নিয়ম অনুসৰি গ্ৰাহকৰ বাবে উপলব্ধ হ'ব।
- e. যদি 11.A.c. ৰ অধীনত বিত্তীয় চুক্তিৰ যদি কোনো নিয়ম উলংঘিত হৈছে, তেতিয়া পাৰ্টীয়ে বিত্তীয় চুক্তিৰ অন্যান্য নিয়মসমূহ সেই পৰ্যায়লৈ অব্যাহত ৰাখিব যিটো পৰ্যায়লৈ বিত্তীয় চুক্তি উলংঘিত নোহোৱাকৈ থাকে।

11.B.

- a. ‘মধ্যস্থতাবিহীন চুক্তি’ অৰ্থাৎ এক চুক্তি য’ত নিয়মসমূহ 11.C. (তলত উল্লিখিত) ৰ নিয়মসমূহৰ বাহিৰে পাৰ্টী আৰু বিত্তীয় চুক্তিৰ মাজত মধ্যস্থতা কৰা নহয়-
 - i. এখন বিত্তীয় চুক্তি য’ত বিত্তীয় চুক্তিৰ নিয়মসমূহ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত গ্ৰাহক ভেদে সদস্যৰ মধ্যস্থতা শক্তি যথেষ্ট বেছি হয়; আৰু
 - ii. চুক্তিৰ এখন মানদণ্ডসম্পন্ন আবেদন।
- b. “চুক্তিৰ এখন মানদণ্ডসম্পন্ন আবেদন ” অৰ্থাৎ বিত্তীয় চুক্তি যি গ্ৰাহকৰ বাবে 11.C-ৰ নিয়মসমূহৰ বাহিৰে মধ্যস্থতা কৰা সম্ভৱ নহয়।
- c. আবেদনখনৰ কিছুমান নিয়ম যদিও মধ্যস্থতা কৰিব পাৰি , বিত্তীয় চুক্তিখন মধ্যস্থতাবিহীন চুক্তি হিচাপে গণ্য কৰা হয় যদিহে-
 - i. বিত্তীয় চুক্তিৰ এখন সামগ্ৰিক তথা সাৰমৰ্মমূলক মূল্যায়ন; আৰু
 - ii. বিত্তীয় চুক্তিক পৰিৱেশিত সাৰমৰ্মমূলক পৰিৱেশ
- d. বিত্তীয় চুক্তি এখন মধ্যস্থতাবিহীন হিচাপে দাবী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত , সদস্যসজনে সেয়া উপস্থাপন কৰা দায়িত্ব ল’ব লাগিব।

11. C.

- a. ওপৰত উল্লিখিতসমূহ বিত্তীয় চুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহয় যদিহে-
 - i. বিত্তীয় চুক্তিৰ বিষয়বস্তু নিৰ্দেশিত কৰে;
 - ii. বিত্তীয় চুক্তিৰ অধীনত বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱাৰ দিয়া অথবা দিবলগীয়া ধনৰ পৰিমাণ স্থিৰ কৰা আৰু য’ত গ্ৰাহকৰ সন্মুখত পৰিষ্কাৰভাৱে উপস্থাপন কৰা ; অথবা
 - iii. কোনো নিয়ম আৰু অধিনিয়মৰ অধীনত প্ৰয়োজন অনুসাৰে অথবা স্পষ্টভাৱে অনুমোদিত হ’লে।
- b. 11.C-ৰ অধীনৰ অব্যাহতিয়ে লেনদেনৰ পৰিমাণৰ ওপৰত প্ৰযোজ্য নহয় যি উপস্থিতি সাপেক্ষে অথবা যিকোনো বিশেষ ঘটনাৰ অনুপস্থিতি সাপেক্ষে।

12.একাউন্ট খোলা প্ৰ- পত্ৰত উল্লেখ কৰা অনুসৰি গ্ৰাহকৰ সৱিশেষ বা গ্ৰাহকৰ বিষয়ে যিকোনো অন্য জাননী গোপনীয়তাৰে সদস্য আৰু স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিয়ে পৰিপালন কৰিব আৰু তেওঁলোকে এইবোৰ কোনো ব্যক্তি /কৰ্তৃপক্ষৰ আগত ফাদিল কৰিব নোৱাৰিব যদিহে আইন /নিয়ামক আৱশ্যকতাৰ অধীনত আৱশ্যক হয় আৰু যদিহে গ্ৰাহকৰ অনুমতি ক্ৰমে সদস্যই তেওঁৰ ক্লায়েন্টৰ জাননী অন্য কোনো ব্যক্তি বা কৰ্তৃপক্ষৰ আগত ফাদিল কৰে।

13.A. ব্যক্তিগত তথ্য আৰু গোপনীয়তাৰ সুৰক্ষা

- a. “ব্যক্তিগত তথ্য” অৰ্থাৎ গ্ৰাহক সম্বন্ধীয় যিকোনো তথ্য যিয়ে গ্ৰাহকৰ পৰিচয় প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে উন্মুক্ত কৰে আৰু-
 - i. নাম আৰু যোগাযোগ তথ্য;
 - ii. ব্যক্তিশেষৰ বায়’মেট্ৰিক তথ্য
 - iii. লেনদেন অথবা বিত্তীয় সামগ্ৰী স্থগিতকৰণৰ তথ্য
 - iv. বিত্তীয় সেৱা ব্যৱহাৰৰ তথ্য অথবা
 - v. নিৰ্দেশিত অন্য কিছুমান তথ্য।

13. B.

a. একোজন সদস্যই –

- i. বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় গ্ৰাহকৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব নালাগে।
- ii. গ্ৰাহকসম্বন্ধীয় সকলো তথ্য সম্বন্ধে গোপনীয়তা অৱলম্বন কৰিব লাগে আৰু 13.B.b. ত উল্লিখিতৰ বাহিৰে তৃতীয় পক্ষৰ সন্মুখত এই তথ্য প্ৰকাশ কৰিব নালাগে;
- iii. গ্ৰাহকৰ সকলো তথ্য শুদ্ধ, সম্পূৰ্ণ তথা উন্নীতকৰণ যাতে হৈ থাকে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে;
- iv. গ্ৰাহকে তেওঁৰ ব্যক্তিগত তথ্য নিয়ামকে উল্লিখিত কৰিব পৰা বিষয়বস্তুৰ বাহিৰে যাতে অধিগ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাৰ নিশ্চিতি প্ৰদান কৰিব লাগে; আৰু
- v. গ্ৰাহকে যাতে তেওঁৰ ব্যক্তিগত তথ্য পৰিৱৰ্তন কৰিব পাৰে তাৰ অনুমোদন কৰি সদস্যজনৰ হাতত থকা তথ্যসমূহ যাতে শুদ্ধ, সম্পূৰ্ণ আৰু উন্নীতকৰণ হয় তাৰ নিশ্চিতি প্ৰদান কৰিব লাগে।

b. একোজন সদস্যই গ্ৰাহকৰ ব্যক্তিগত তথ্য তৃতীয় পক্ষৰ সন্মুখত উন্মোচিত কৰিব পাৰে যদিহে–

- i. গ্ৰাহকৰ পৰা আগতীয়াকৈ লিখিত সন্মতি পত্ৰ পায় আৰু পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত যাতে এয়া অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে;
- ii. গ্ৰাহকে উন্মোচনৰ বাবে নিৰ্দেশ কৰিলে;
- iii. নিয়ামকে প্ৰকাশৰ বাবে অনুমোদন অথবা আদেশ জাৰী কৰিলে আৰু যদিহে ই নিয়মাৱলীৰ দ্বাৰা প্ৰতিৰোধ্য নকৰা পৰ্যন্ত গ্ৰাহকক প্ৰকাশৰ বিৰুদ্ধে সেই নিয়ম অথবা অধিনিয়ম উপস্থাপনৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হয়।
- iv. উন্মোচনৰ বাবে নিয়ম আৰু অধিনিয়মৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু সেই নিয়ম বা অধিনিয়মে প্ৰতিৰোধ নতৰা পৰ্যন্ত গ্ৰাহকক প্ৰকাশৰ বিৰুদ্ধে সেই নিয়ম অথবা অধিনিয়ম উপস্থাপনৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হয়;
- v. উন্মোচন গ্ৰাহকৰ বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱাৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত যদিহে সদস্যজনে–

1. ব্যক্তিগত তথ্য তৃতীয় পক্ষৰ সৈতে বিনিময় হ'ব বুলি গ্ৰাহকক আগতীয়াকৈ জনাই দিয়ে আৰু

2. তৃতীয় পক্ষইও যাতে এই অংশত দিয়া ধৰণে সেই ব্যক্তিগত তথ্যৰ গোপনীয়তা ৰক্ষা কৰে তাৰ নিশ্চয়তা ল'ব লাগে অথবা

vi. এই উন্মোচন সক্ৰিয় জালিয়াতি, অস্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত লেনদেন অথবা দাবীৰ সুৰক্ষাৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, যদিহে সদস্যজনে তৃতীয় পক্ষৰ পৰা এই অংশত দিয়া ধৰণে এই ব্যক্তিগত তথ্য গোপনীয়তাৰ নিশ্চিতি লৈছে।

c. “তৃতীয় পক্ষ” অৰ্থাৎ সদস্যৰ অথবা সেইজন ব্যক্তি যিজন একে গোটৰে সদস্য হয় তেওঁৰ বাহিৰে।

14.A. প্ৰাৰম্ভিকভাৱে আৰু অব্যাহত ভিত্তিৰ ন্যায় উন্মোচনৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ

- a. গ্ৰাহকে লেনদেন সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰোঁতে সদস্যগৰাকীয়ে তথ্যৰ ন্যায় উল্লোচনৰ প্ৰতি নিশ্চিত হ'ব লাগিব।
- b. ন্যায় উল্লোচনৰ বাবে যিবোৰ তথ্য বাধ্যতামূলক প্ৰদান কৰোঁতে –
 - i. বিত্তীয় চুক্তিত গ্ৰাহকে প্ৰৱেশ কৰোঁতে , গ্ৰাহকে সেই তথ্যসমূহ বুজি পাবলৈ সময় প্ৰদান কৰিব লাগিব।
 - ii. বিশেষ শাখাৰ গ্ৰাহকৰ বাবে তেওঁ বুজি পোৱা ধৰণে লিখিব লাগিব; আৰু
 - iii. গ্ৰাহকে বিত্তীয় সামগ্ৰী আৰু বিত্তীয় সেৱাৰ সাদৃশিক আন বিত্তীয় সামগ্ৰী তথা বিত্তীয় সেৱাৰ সৈতে তুলনা কৰিব পৰাকৈ তথ্য প্ৰদান কৰিব লাগে।
- c. বিত্তীয় সামগ্ৰী আৰু বিত্তীয় সেৱা সন্দৰ্ভত গ্ৰাহকলৈ প্ৰকাশ কৰা তথ্যত থাকে–
 - i. গ্ৰাহকৰ বাবে বিত্তীয় সামগ্ৰী আৰু বিত্তীয় সেৱাৰ বৈশিষ্ট , সুবিধা, সম্ভাৱ্য বিপদৰ মূল তালিকাসমূহ;
 - ii. যি ধৰণে গ্ৰাহকৰ পৰা বিত্তীয় সামগ্ৰী আৰু বিত্তীয় সেৱাৰ বাবে ধন গ্ৰহণ কৰা হৈছে;
 - iii. বিত্তীয় সামগ্ৰী অথবা বিত্তীয় চুক্তিৰ অৱস্থিতি আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ;
 - iv. সদস্যৰ পৰিচয়, নিয়ামক স্থিতি আৰু অনুমোদনৰ প্ৰকাৰ, অধিকাৰ আদি;
 - v. সদস্যগৰাকীৰ যোগাযোগৰ ঠিকনা আৰু তেওঁৰ লগত গ্ৰাহকৰ যোগাযোগৰ প্ৰক্ৰিয়া;
 - vi. নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত গ্ৰাহকে বিত্তীয় চুক্তিৰ অধিকাৰ বাতিল কৰা; আথবা
 - vii. নিয়ম আৰু অধিনিয়মৰ অধীনত গ্ৰাহকৰ অধিকাৰ।

14. B.

- a. সদস্যগৰাকীয়ে গ্ৰাহকক বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱা প্ৰদান কৰোঁতে তলত উল্লেখ কৰা কথাসমূহ প্ৰকাশ কৰা প্ৰয়োজন–
 - i. গ্ৰাহকে বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱা গ্ৰহণৰ সময়ত কোনো তথ্য বা সামগ্ৰীৰ পৰিৱৰ্তন ঘটিলে 14.A অনুসৰি গ্ৰাহকগৰাকীক জনোৱা উচিত।
 - ii. গ্ৰাহকক তেওঁৰ বিত্তীয় সামগ্ৰীৰ পাৰদৰ্শিতাৰ স্থিতিৰ তথ্য জনোৱা উচিত যিহেতু বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱাৰ অধিকাৰৰ পৰিমাপ কৰা প্ৰয়োজন।
 - iii. অন্যান্য যাৱতীয় যিকোনো তথ্য।
- b. এটা অব্যাহত প্ৰকাশ–
 - i. এটা ন্যায় সময়ৰ ভিতৰত ঘটনা যিকোনো সামগ্ৰীৰ পৰিৱৰ্তন প্ৰযোজ্য অনুসাৰে আৰু
 - ii. সেই শাখাৰ অন্তৰ্গত গ্ৰাহকে বুজি পোৱাকৈ লিখিত ধৰণে।

মার্জিন (উপাত্ত)

15. গ্ৰাহকে প্ৰযোজ্য প্ৰাৰম্ভিক মার্জিন, উইথহ'ল্ডিং মার্জিন, বিশেষ মার্জিন বা এনে অন্য মার্জিন আদায় দিব যিবোৰ সদস্যই বা এক্সচেঞ্জ আৱশ্যকীয় বুলি বিবেচনা কৰে বা সময়ে সময়ে SEBI-য়ে আদেশ দিয়ে যে গ্ৰাহকে লেনদেন কৰা শাখাসমূহত প্ৰযোজ্য হয়। নিজৰ তথ্য সম্পূৰ্ণ বিবেচনাত সদস্যক অতিৰিক্ত মার্জিন (উপাত্ত) সংগ্ৰহ কৰাত অনুমতি দিয়া হয় (যদিও এক্সচেঞ্জ বা SEBI-ৰ দ্বাৰা আৱশ্যক নহয়) আৰু নিৰ্ধাৰিত সময়ত এনে মার্জিন আদায় দিবলৈ গ্ৰাহক বাধ্য হ'ব।
16. গ্ৰাহকে এই কথা বুজি পায় যে তেওঁলোকে আদায় দিয়া মার্জিনে সকলো বকেয়াৰ সম্পূৰ্ণ সন্তুষ্টি নুবুজায়। অবিৰত মার্জিন আদায় দি থকা স্বত্বেও গ্ৰাহকে তেওঁৰ লেনদেন বন্দোৱস্তিৰ সময়ত এনে পৰিমাণৰ টকা চুক্তিয়ে কোৱা আৱশ্যকীয় বুলি বিবেচনা কৰা মতে আদায় দিব (বা পাব পাৰে) লগীয়া হ'ব পাৰে।

লেনদেন আৰু বন্দোৱস্তিসমূহ

17. গ্ৰাহকে কম'ডিটি ডিৰাভেটিভ কনট্ৰেক্ট ক্ৰয় আৰু বিক্ৰী কৰাৰ হেতুকে লিখিতভাৱে বা এনেভাৱে যেনেকৈ সদস্যৰ সৈতে গ্ৰাহকে একত্ৰিতভাৱে সন্মত হৈছে আৰু তেনেদৰে কোনো অৰ্ডাৰ দিব পাৰে তথা সদস্যগৰাকীয়ে এই ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন হোৱা নিয়ামকসমূহ নিশ্চিত কৰে। সদস্যই কেৱল গ্ৰাহকক দিয়া ইউনিক ক্লায়েন্ট ক'ডত গ্ৰাহকৰ ড্ৰেড অৰ্ডাৰ দি কাৰ্য্যকৰী কৰাটো নিশ্চিত কৰিব।
18. সদস্যগৰাকীয়ে গ্ৰাহকক ট্ৰেডিং/ছেটেলমেন্ট চক্ৰ, ডেলিভাৰী/পে'মেণ্ট বা অন্য কিছু পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে সময়ে সময়ে অৱগত কৰি থাকিব আৰু গ্ৰাহকগৰাকীয়ে এনেধৰণৰ অনুসূচী /প্ৰক্ৰিয়া যি ড্ৰেড প্ৰক্ৰিয়াকৰণ হোৱা কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ সৈতে সম্পৰ্কিত আদিৰ প্ৰতি সহাৰি জনাব।
19. সদস্যই এইটো নিশ্চিত কৰিব যে গ্ৰাহকে জমা দিয়া ধন এটা পৃথক একাউন্টত ৰখা হ'ব, যিটো তেওঁৰ/ইয়াৰ নিজৰ একাউন্টতকৈ বা অন্য গ্ৰাহকৰ একাউন্টতকৈ বেলেগ হ'ব আৰু সদস্যই ইয়াক তেওঁৰ/ নিজৰ বাবে বা যিকোনো গ্ৰাহকৰ বাবে বা যিকোনো অন্য উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰিব, কেৱল SEBI-ৰ নিয়ম, চাৰ্কুলাৰ, জাননী, মাৰ্গদৰ্শিকা আৰু বা এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম, ব্যৱসায়িক নিয়ম, উপবিধি, চাৰ্কুলাৰ আৰু জাননীয়ে নিৰ্দিষ্ট কৰা উদ্দেশ্যৰ বাহিৰে।
20. যেতিয়া এক্সচেঞ্জে ড্ৰেড চুঅ' ম'ট' বাতিল কৰে সকলো এনেধৰণৰ লেনদেন য'ত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে ক্লায়েন্টৰ হৈ কৰা ড্ৰেড, এইবোৰো ইন্সপো ফেক্টো বাতিল হ'ব, সদস্যই গ্ৰাহকৰ সৈতে কৰা নিজ নিজ কনট্ৰেক্টসমূহো বাতিল হ'ব।
21. এক্সচেঞ্জত কৰা লেনদেনসমূহ নিয়ম, উপবিধি আৰু ব্যৱসায়িক নিয়মসমূহৰ তথা চাৰ্কুলাৰ/জাননীৰ অধীন যিবোৰ এক্সচেঞ্জত জাৰি কৰা হয় য'ত লেনদেন কাৰ্য্যকৰী কৰা হয়। এনে ড্ৰেড কৰা সকলো পাৰ্টীয়ে এক্সচেঞ্জৰ উপবিধি তথা ব্যৱসায়িক নিয়মৰ দ্বাৰা নিৰ্দিষ্ট কৰা এনে ন্যায়ালয়ৰ এক্তিযাৰত জমা দিব য'ত লেনদেন কাৰ্য্যকৰী কৰা হয় এই বাবে যে এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম, উপবিধি তথা ব্যৱসায়িক নিয়মৰ ব্যৱস্থাসমূহ তথা ইয়াৰ অধীনৰ চাৰ্কুলাৰ/জাননীসমূহ কাৰ্য্যকৰী হয়।

ব্ৰ'কাৰেজ

22. গ্ৰাহকে সদস্যক ব্ৰ'কাৰেজ দিয়া আৰু পৰিনিয়ত কৰ আদায় দিয়া উচিত যেনেকৈয়ে এই সময়ে সময়ে প্ৰচলন হয় আৰু যিদৰে এইবোৰ গ্ৰাহকৰ একাউন্ট , লেনদেন গ্ৰাহকক সদস্যই প্ৰদান কৰা সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হয়। সংলগ্ন কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম , ব্যৱসায়িক নিয়ম আৰু উপবিধি আৰু/ বা SEBI-ৰ নিয়ম আৰু ব্যৱসায়িক নিয়ম অনুসৰি অনুমতিক্ৰমে সদস্যই উচ্চতম ব্ৰ'কাৰেজৰ অতিৰিক্ত ব্ৰ'কাৰেজ ল'ব নোৱাৰিব।

স্থিতিৰ লিকুইডেশ্বন আৰু বন্ধ কৰা

23. সদস্যৰ অন্য অধিকাৰসমূহৰ (এটা কথা মধ্যস্থতাকৰণৰ বাবে দিয়া অধিকাৰকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰি) পক্ষপাতমূলক ধাৰণা নলৈ, গ্ৰাহকে বুজি পাব যে মাৰ্জিন বা অন্য বকেয়া পৰিমাণ আদায় নিদিয়াৰ বাবে গ্ৰাহকৰ সকলো বা যিকোনো স্থিতি লিকুইডেট /বন্ধ কৰাৰ অধিকাৰ সদস্যৰ আছে তথা এনে লিকুইডেশ্বন/বন্ধৰ পৰা ওলোৱাখিনি যদি আছে গ্ৰাহকৰ দায়িত্ব /কৰ্তব্যত মিলাই দিব। এনে লিকুইডেশ্বন/বন্ধৰ বাবে হোৱা সকলো আৰ্থিক মূল্য বা লোকচান গ্ৰাহকে বহন কৰিব।

24. গ্ৰাহকৰ মৃত্যু বা দেউলীয়া হোৱা বা তেওঁ গ্ৰহণ কৰা বা আদায় দিব নোৱাৰা হোৱা বা কম'ডিটি প্ৰদান অথবা স্থানান্তৰ কৰিব নোৱাৰা , যিটো গ্ৰাহকে ক্ৰয় বা বিক্ৰী কৰাৰ অৰ্ডাৰ দিছে , তেনেক্ষেত্ৰত সদস্যই গ্ৰাহকৰ এষ্টেটৰ (সম্পত্তি) লেনদেন বন্ধ কৰি লোকচানৰ বাবে দাবী কৰিব পাৰে, যদি আছে। ইয়াৰ পৰা ওলোৱা অতিৰিক্তখিনিৰ ওপৰত গ্ৰাহক বা তেওঁৰ /ইয়াৰ মনোনীত ব্যক্তি, উত্তৰাধিকাৰী আৰু স্বত্ব নিয়োগীৰ অধিকাৰ থাকিব। গ্ৰাহকে এই কথা মনত ৰাখিব লাগিব যে মনোনীত ব্যক্তিৰ নামত পুঁজি/কম'ডিটি স্থানান্তৰ কৰাটো আইনগত উত্তৰাধিকাৰীৰ বাবে সদস্যৰ দ্বাৰা বৈধতা দেয় হ'ব।

বিবাদৰ মীমাংসা

25. সদস্যৰ জৰিয়তে কৰা সকলো লেনদেনৰ সন্দৰ্ভত আৰু বেয়া শ্বেয়াৰৰ ডেলিভাৰী আঁতৰোৱা মীমাংসা কৰাত সদস্যই গ্ৰাহকৰ সৈতে সহযোগ কৰিব।

26. ডিপ'জিট, মাৰ্জিন ধন ইত্যাদিৰ ক্ষেত্ৰত যিকোনো দাবী আৰু /বা বিবাদ গ্ৰাহক তথা সদস্যই এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম, উপবিধি আৰু ব্যৱসায়িক নিয়ম অনুসৰি মধ্যস্থতাৰ বাবে জনাব , যি এক্সচেঞ্জত সময়ে সময়ে চাৰ্কুলাৰ/জাননী জাৰি কৰা হয়।

27. গ্ৰাহকে/সদস্যই বুজি পায় যে বিবাদ মীমাংসাৰ বাবে এজন প্ৰাধিকৃত প্ৰতিনিধিয়ে জাৰি কৰা নিৰ্দেশসমূহ, যদি আছে, গ্ৰাহক/সদস্যৰ দায়িত্ব থাকিব যিটো উল্লিখিত প্ৰতিনিধি পত্ৰৰ মতে হ'ব যিখন গ্ৰাহক/সদস্যৰ হৈ লেনদেন কৰাৰ অনুমতি দিয়ে।

28. গ্ৰাহকৰ সুবিধাৰ বাবে সকলো সদস্যৰ হাতত দুৰ্নীতি নিবাৰকৰ ব্যৱস্থা মজুত থাকিব লাগে।

a. গ্ৰাহকে উত্থাপন কৰা বিত্তীয় সামগ্ৰী বা বিত্তীয় সেৱাৰ অভিযোগ প্ৰাপ্ত তথা খণ্ডন কৰিব পৰা ব্যৱস্থা অথবা ইয়াৰ বিকল্প হিচাপে সফলতাৰে সমাধান কৰিব পৰা ক্ষমতা সদস্যজনৰ হাতত থাকিব লাগে।

b. গ্ৰাহকৰ সৈতে সম্বন্ধ স্থাপন হোৱাৰ সময়ত বা অন্য কোনো সময়ত সদস্যই গ্ৰাহকগৰাকীক অৱগত কৰোৱা উচিত-

i. যিকোনো দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে গ্ৰাহকগৰাকীয়ে অভিযোগ কৰাৰ অধিকাৰ আছে; আৰু

ii. গ্ৰাহকৰ দ্বাৰা উত্থাপিত অভিযোগ সদস্য গৰাকীয়ে নিবাৰণ কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া।

29. A. গ্ৰাহকৰ বাবে প্ৰশস্ত পৰামৰ্শ

গ্ৰাহকৰ বিত্তীয় পৰিৱেশ আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি প্ৰশস্ত পৰামৰ্শ গ্ৰাহকে প্ৰাপ্ত কৰাৰ অধিকাৰ থাকে। এই দায়িত্ব সেইজন ব্যক্তিলৈ যায় যিয়ে গ্ৰাহকক পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰে আৰু নিয়ামকে বিত্তীয় সামগ্ৰী তথা সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰদান কৰিবলগীয়া উপদেশৰ শাখা নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে।

a. একোজন সদস্যই –

- i. গ্ৰাহকৰ ব্যক্তিগত পৰিস্থিতি সম্পৰ্কীয় সকলো তথ্য শুদ্ধ আৰু পৰ্যাপ্ত পৰিমাণত প্ৰাপ্তিৰ বাবে পূৰ্ণ চেষ্টা কৰা; তথা
 - ii. গ্ৰাহকৰ প্ৰয়োজন বিশেষে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ যাতে তেওঁৰ বাবে প্ৰযোজ্য হয় সেয়া নিশ্চিত হোৱা।
- b. যদি একোজন সদস্যই গ্ৰাহকৰ তথ্য অসম্পূৰ্ণ হোৱা পৰিলক্ষিত কৰে, তেন্তে সদস্য গৰাকীয়ে সেই অসম্পূৰ্ণ তথ্য বা অশুদ্ধ তথ্যৰ ভিত্তিত গ্ৰাহকগৰাকী আগবাঢ়িব খুজিলে তেওঁক সতৰ্ক কৰি দিব লাগে।
- c. যদি এজন গ্ৰাহকে কোনো বিত্তীয় সেৱা বা বিত্তীয় সামগ্ৰী প্ৰাপ্ত কৰিব বিচাৰে আৰু সদস্যই যদি সেয়া অযুগুত বুলি ধাৰণ কৰে তেন্তে সদস্যগৰাকীয়ে–
- i. গ্ৰাহকগৰাকীয়ে বুজি পোৱা ধৰণে লিখিত আকাৰে তেওঁক অৱগত কৰিব লাগে ; আৰু
 - ii. 29.A.a ৰ সন্মতিৰ পিছত হে গ্ৰাহকগৰাকীক তেওঁৰ দ্বাৰা কৰা অনুৰোধৰ বিত্তীয় সামগ্ৰী আৰু বিত্তীয় সেৱা প্ৰদান কৰিব লাগে আৰু গ্ৰাহকৰ পৰা লিখিত প্ৰাপ্তি স্বীকাৰ পত্ৰ প্ৰাপ্ত কৰিব লাগে।

30. আগ্ৰহৰ মতবিৰোধৰ সৈতে মোকাবিলা কৰোঁতে

গ্ৰাহক আৰু সদস্যৰ আগ্ৰহৰ মতবিৰোধ ঘটিলে গ্ৰাহকৰ পছন্দক অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগে।

a. একোজন সদস্যই –

- i. সদস্যই গ্ৰাহকক মতবিৰোধৰ তথ্য প্ৰদান কৰিব লাগে য 'ত সদস্যগৰাকীয়ে গ্ৰাহকক দিয়া উপদেশৰ ফলত প্ৰাপ্ত হোৱা পৰিমাণৰ কথা উল্লেখ থাকে; আৰু
 - ii. গ্ৰাহকৰ পছন্দক অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগে যদিহে সদস্যগৰাকীয়ে গম পায় অথবা কৰ্তব্যৰ খাতিৰত মতবিৰোধ হোৱা কাৰণ জানিব বিচাৰে–
1. তেওঁৰ নিজৰ আৰু গ্ৰাহকৰ আগ্ৰহ; অথবা
 2. সদস্য বিত্তীয় প্ৰতিনিধি হ'লে তেওঁৰ নিজৰ আৰু গ্ৰাহকৰ আগ্ৰহ।
- b. 16 a.i.-ৰ তথ্যসমূহ গ্ৰাহকে বুজি পোৱা ধৰণে লিখিত আকাৰত দিব লাগে আৰু গ্ৰাহকৰ পৰা এখন প্ৰাপ্তি স্বীকাৰ পত্ৰ গ্ৰহণ কৰিব লাগে।
- c. এই অধ্যায়ৰ 'মতবিৰোধ পৰিমাণ'ৰ অৰ্থ হ 'ল বিত্তীয় ক্ষেত্ৰত বা অবিত্তীয় ক্ষেত্ৰত হোৱা যিকোনো লাভ গ্ৰাহকৰ বাহিৰে অন্য ব্যক্তিৰ পৰা সদস্যই প্ৰাপ্ত কৰিলে সেই প্ৰভাৱী তথ্য সদস্যই গ্ৰাহকক অৱগত কৰিব লাগে।

31. সদস্য আৰু গ্ৰাহকৰ মাজৰ এই সম্বন্ধৰ সমাপ্তি ঘটোৱা হ'ব। যদি সদস্যই কোনো কাৰণত কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ সদস্য হোৱা বন্ধ হয় যাৰ কাৰণ এইবোৰকে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি যেনে সদস্যৰ দোষ , মৃত্যু, ইস্তফা বা বহিষ্কৰণ বা এক্সচেঞ্জৰ দ্বাৰা প্ৰমাণপত্ৰ বাতিল কৰা হয়।
32. সদস্য, স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তি আৰু গ্ৰাহকে অন্য দলক কোনো কাৰণ নেদেখুৱাকৈ তেওঁলোকৰ মাজৰ সম্বন্ধৰ অন্ত পেলোৱা পাৰে, অন্য দলসমূহক লিখিতভাৱে অতি কমেও এমাহৰ জাননী দিয়াৰ পিছত। এনে কোনো অন্ত স্বত্বেও সকলো দলৰ সকলো অধিকাৰ , দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য যিবোৰ এই সম্বন্ধৰ অন্ত পেলোৱাৰ পূৰ্বে ধাৰ্য কৰা হৈছিল তথা ইয়াৰ পৰা উৎপন্ন হয় , এইবোৰৰ কাৰ্যকৰিতা বাহাল থাকিব আৰু নিজ নিজ পাৰ্টিসমূহৰ বা তেওঁৰ /ইয়াৰ নিজ নিজ উত্তৰাধিকাৰী , কাৰ্যনিৰ্বাহক, প্ৰশাসক, আইনগত প্ৰতিনিধি বা উত্তৰাধিকাৰী , যেনেকৈয়ে প্ৰয়োজ্য হয় , তেওঁলোকৰ ওপৰত ই বাধ্যতামূলক হ'ব।
33. স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিৰ মৃত্যু/দেউলীয়া হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বা ব'ৰ্ডত তেওঁৰ পঞ্জীয়ন বাতিল হ'লে অথবা স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিৰ স্বীকৃতি ঘূৰাই ল'লে আৰু/ বা সদস্যৰ সৈতে স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিৰ সন্মতিৰ অন্ত পৰিলে, যিকোনো কাৰণবশতঃ গ্ৰাহকক এনে অন্ত পৰাৰ বিষয়ে অৱগত কৰোৱা হ'ব আৰু গ্ৰাহকক সদস্যৰ পোনপটীয়া গ্ৰাহক বুলি গণ্য কৰা হ'ব তথা সদস্য , স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তি আৰু গ্ৰাহকক পৰিচালিত কৰা “অধিকাৰ আৰু দায়িত্ব”ৰ সকলো দফা তেনেকৈয়ে চলি থাকিব , যদিহে গ্ৰাহকে সদস্যক তেওঁলোকৰ সম্বন্ধৰ অন্ত পেলোৱাৰ বিষয়ে এখন লিখিত জাননী প্ৰায় এমাহৰ পূৰ্বে দি অৱগত নকৰে।

অতিৰিক্ত অধিকাৰ তথা দায়িত্ব

34. লেনদেন কাৰ্যকৰী কৰা সংলগ্ন এক্সচেঞ্জ তথা SEBI-ৰ নিয়ম , ব্যৱসায়িক নিয়ম , উপবিধি, চাৰ্কুলাৰ, জাননী আৰু মাৰ্গদৰ্শিকা অনুসৰি সময়ে সময়ে সদস্য আৰু গ্ৰাহকে তেওঁলোকৰ একাউণ্টৰ মীমাংসা কৰিব।
35. সদস্যই তেওঁৰ গ্ৰাহকক এনে ফ'ৰ্মেটত লেনদেন কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে এটা কনট্ৰেক্ট নোট জাৰি কৰিব যিটো সময়ে সময়ে এক্সচেঞ্জে বিহিত কৰিব পাৰে য'ত সকলো লেনদেনৰ ৰেকৰ্ড থাকিব , অৰ্ডাৰ নম্বৰ, ট্ৰেড নম্বৰ, ট্ৰেড সময়, ট্ৰেড প্ৰাইচ, ট্ৰেড গুণমান, ডিৰাভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ সবিশেষ, ক্লায়েন্ট ক'ড, ব্ৰ'কাৰেজ, লগোৱা সকলো মূল্য ইত্যাদিকে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি এক্সচেঞ্জে বিহিত কৰা সময়ৰ ভিতৰত সাঙুৰি। ট্ৰেড কাৰ্যকৰী কৰাৰ 24 ঘণ্টাৰ ভিতৰত সদস্যই বিনিয়োগকাৰীলৈ কনট্ৰেক্ট নোটৰ হাৰ্ড কপি আৰু / বা ডিজিটেল চহী ব্যৱহাৰ কৰি ইলেক্ট্ৰনিক পদ্ধতিত কনট্ৰেক্ট নোট পঠিয়াব।
36. প্ৰাসংগিক এক্সচেঞ্জৰ পৰা য'ত লেনদেন কাৰ্যকৰী কৰা হয় , পে'আউটৰ বাবে সদস্যই পুঁজিৰ পে'আউট বা কম 'ডিটি এক্সচেঞ্জ , নিয়ম, উপবিধি, ব্যৱসায়িক নিয়ম আৰু চাৰ্কুলাৰ অনুসাৰে ডেলিভাৰী কৰিব, যিটোৱেই হয়, যদিহে গ্ৰাহকে অন্যথা নকয় আৰু এনে নিয়ম তথা চৰ্তৰ অধীন নহয় যিবোৰ সময়ে সময়ে লেনদেন কাৰ্যকৰী কৰা প্ৰাসংগিক এক্সচেঞ্জে জাৰি কৰে।
37. সদস্যই সময় বিশেষে ফাণ্ড আৰু কম'ডিটিৰ সম্পূৰ্ণ 'একাউণ্টৰ বিবৃতি' প্ৰত্যেক ক্লায়েন্টলৈ পঠিয়াব লাগে যি এক্সচেঞ্জৰ নিৰ্ধাৰিত অনুসৰি তথা সময় বিশেষে ট্ৰেড কাৰ্যকৰী হোৱা ধৰণে হয়। এই বিবৃতিত ক্লায়েন্টে প্ৰতিবেদনৰ ত্ৰুটি যদি থাকে সেয়া নিৰ্ধাৰিত সময় ভিতৰত এক্সচেঞ্জৰ নিৰ্ধাৰিত

অনুসৰি তথা সময় বিশেষে ড্ৰেড কাৰ্য্যকৰী হোৱা অনুসৰি জনাব লাগে বুলি লিখা থাকে। আৰু সদস্য (ষ্টক ব্ৰ'কাৰ)ৰ পৰা ৰচিদ গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

38. সদস্যই দৈনিক ভিত্তিত ক্লায়েন্টলৈ মাৰ্জিন বিবৃতি প্ৰেৰণ কৰিব লাগে। মাৰ্জিন বিবৃতিত জমা, ব্যৱহাৰ আৰু স্থিতি (উপলব্ধ বেলেঞ্চ/ক্লায়েন্টৰ পৰা পাবলগীয়া) নগদৰ পৰিমাণ, ফিক্সড ডিপোজিটৰ ৰচিদ (FDRs), বেংক গ্যাৰাণ্টি, পণ্যাগাৰ ৰচিদ, সুৰক্ষা আদিৰ সৈতে উল্লেখ থাকে।
39. গ্ৰাহকে এইটো নিশ্চিত কৰিব যে সদস্যৰ সৈতে সম্বন্ধ গঢ়ি তোলাত আইনগত যোগ্যতা আছে তথা তেওঁ ইয়াৰ বাবে প্ৰাধিকৃত আৰু ইয়াৰ অধীনত তেওঁ দায়িত্ব পালন কৰাৰ বাবে যোগ্য। লেনদেনৰ সকলো কথা মানি চলাটো নিশ্চিত কৰিবৰ বাবে সকলো কাৰ্য কৰা, যিটো গ্ৰাহকে কৰিব বুলি ল'ব, সেইবোৰ লেনদেনত সোমোৱাৰ পূৰ্বেই সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগিব।
40. কোনো ক্ষেত্ৰত সদস্যগৰাকীয়ে তেওঁৰ সদস্যভুক্ত বাতিল কৰিব বিচাৰিলে , যদি প্ৰযোজ্য হয় বিনিয়োগকাৰীৰ পৰা তেওঁ দাবীৰ বাবে ৰাজহুৱা জাননী জাৰী কৰিব পাৰে। যদি সেই দাবী এক্সচেঞ্জৰ ট্ৰেডিঙৰ লগত জড়িত হয় , তেন্তে গ্ৰাহকে এক্সচেঞ্জৰ সৈতে সেই সময়ৰ ভিতৰত উপযুক্ত তথ্যৰে সৈতে যাতে দাবী উত্থাপন কৰে।
41. A. বিপথে চালিত কৰা আৰু অমার্জিত ব্যৱহাৰৰ পৰা সুৰক্ষা
- a. বিত্তীয় সামগ্ৰী আৰু বিত্তীয় সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়বিৰুদ্ধ ব্যৱহাৰ নিষেধ।
 - b. “ন্যায়বিৰুদ্ধ ব্যৱহাৰ”ৰ অৰ্থ সদস্য বা বিত্তীয় প্ৰতিনিধি এগৰাকীৰ দ্বাৰা হোৱা অসমতা , গ্ৰাহকৰ লেনদেনৰ দক্ষতাৰ সিদ্ধান্তত অন্তৰ্ভুক্ত হয়-
 - i. 41.B-ৰ অধীনত বিপথে পৰিচালিত কৰা
 - ii. 41.C-ৰ অধীনত অমার্জিত ব্যৱহাৰ
 - iii. তেনেকুৱা ধৰণৰ অন্য ব্যৱহাৰ।
41. B.
- a. গ্ৰাহকক লেনদেনৰ সিদ্ধান্ত যি তেওঁ হয়তো নললেহঁতেন তেনে ক্ষেত্ৰত সদস্য বা বিত্তীয় প্ৰতিনিধিয়ে তেওঁক বিপথে পৰিচালিত কৰাৰ ব্যৱহাৰত অন্তৰ্ভুক্ত হয়-
 - i. সদস্য বা বিত্তীয় প্ৰতিনিধিয়ে নিজে বিশ্বাস নকৰা গ্ৰাহকক প্ৰদান কৰা অশুদ্ধ তথ্য; অথবা
 - ii. গ্ৰাহকক প্ৰতাৰণাভাৱে শুদ্ধ তথ্য প্ৰদান কৰা।
 - b. 41.B.a.-ৰ অধীনত ব্যৱহাৰ বিপথে পৰিচালিত হৈছে নে নাই সেয়া সিদ্ধান্তৰ ক্ষেত্ৰত নিম্নোল্লিখিত কাৰকসমূহ ‘নিৰ্ণায়ক কাৰক’ হিচাপে প্ৰতীয়মান হয়-
 - i. বিত্তীয় সামগ্ৰী অথবা বিত্তীয় সেৱাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য য ’ত গ্ৰাহকৰ বাবে ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য, লাভ আৰু সম্ভাৱ্য বিপদৰ কথা উল্লেখ থাকে;
 - ii. গ্ৰাহকৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বিশেষ বিত্তীয় সামগ্ৰী অথবা বিত্তীয় সেৱা অথবা গ্ৰাহকৰ বাবে ইয়াৰ প্ৰশস্ততা অনুসৰি;
 - iii. বিত্তীয় সামগ্ৰী অথবা বিত্তীয় সেৱাৰ বাবে প্ৰদান কৰা পৰিমাণ অথবা ইয়াৰ যিটো পদ্ধতিত ইয়াৰ গণনা কৰা হৈছে
 - iv. বিত্তীয় চুক্তিত স্থিতি , বহিঃ প্ৰক্ষেপন অথবা প্ৰভাৱ যি বিত্তীয় চুক্তিৰ মেটেৰিয়েল টাৰ্ম হিচাপে বিবেচিত হয়;

- v. সদস্যৰ স্বভাৱ, উপাদান আৰু অধিকাৰ য 'ত তেওঁৰ পৰিচয়, নিয়ামকৰ স্থিতি অথবা সন্মতি থাকে আৰু
- vi. যিকোনো নিয়ম আৰু অধিনিয়মৰ অধীনত গ্ৰাহকৰ অধিকাৰ।

41.C.

- a. বিত্তীয় সামগ্ৰী অথবা বিত্তীয় সেৱা সম্পৰ্কীয় ব্যৱহাৰত সদস্য বা বিত্তীয় প্ৰতিনিধিৰ ব্যৱহাৰ অমার্জিত হ'ব পাৰে যদিহে-
 - i. বলপ্ৰয়োগ বা প্ৰভাৱিত কৰা আৰু
 - ii. গ্ৰাহকে ল'ব নিবিচৰা লেনদেনৰ সিদ্ধান্ত ল'বলগীয়া হোৱাৰ কাৰক বিবেচিত হোৱা।
- b. বলপূৰ্বক অথবা প্ৰভাৱী সিদ্ধান্ত নিৰ্ণয় কৰোঁতে নিম্নোলিখিতসমূহ বিবেচনা কৰা হয়-
 - i. ব্যৱহাৰৰ সময়, অৱস্থান আৰু অটলতাৰ ওপৰত;
 - ii. ভয় প্ৰদৰ্শন, অমার্জিত ব্যৱহাৰ আৰু ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত;
 - iii. গ্ৰাহকৰ ভাগ্য সুপ্ৰসন্ন নোহোৱাৰ সময় যি সদস্যজনৰ জ্ঞাত আৰু সেই সময়ত গ্ৰাহকক বিত্তীয় সামগ্ৰী তথা বিত্তীয় সেৱা গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰভাৱান্বিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত;
 - iv. সদস্যৰ দ্বাৰা ধাৰ্য কৰা কোনো চুক্তিবিহীন বাধা য 'ত গ্ৰাহকে বিত্তীয় চুক্তিৰ অধীনত অধিকাৰ প্ৰাপ্ত কৰিব বিচাৰে, তাত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে-
 - v. বিত্তীয় চুক্তি বাতিল কৰাৰ অধিকাৰ;
 - vi. অন্য সদস্য বা অন্য বিত্তীয় সামগ্ৰীলৈ পৰিৱৰ্তন কৰাৰ অধিকাৰ আৰু
 - vii. পৰিৱেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কোনো ভয় প্ৰদৰ্শনৰ দ্বাৰা কৰা কাৰ্য।

ইলেক্ট্ৰনিক কনট্ৰেক্ট নোটচ (ECN)

- 42. যদি গ্ৰাহকে ইলেক্ট্ৰনিক পদ্ধতিৰে কনট্ৰেক্ট নোট পোৱাটো বাছি লয় (গ্ৰাহকৰ দ্বাৰা সৃষ্টি), তেওঁ সদস্যক সঠিক ই-মেইল আইডি প্ৰদান কৰিব। (অনুগ্ৰহ কৰি পৰিশিষ্ট 3-ৰ পৰিশিষ্ট A চাওক)। সদস্যই এই ক্ষেত্ৰত সময়ে সময়ে সকলো নিয়ম/ব্যৱসায়িক নিয়ম/উপ বিধি/চাৰ্কুলাৰ আদি প্ৰযোজ্য হোৱাটো নিশ্চিত কৰিব। গ্ৰাহকে তেওঁৰ ই-মেইল id সলনি হ'লে সদস্যক এখন ভৌতিক পত্ৰে জানিবলৈ দিব। গ্ৰাহকে ইণ্টাৰনেট লেনদেন কৰিবলৈ বাছি লয়, তেন্তে ই-মেইল id সলনি কৰাৰ বাবে অনুৰোধ ক্লায়েন্ট স্পেচিফিক ইউজাৰ id আৰু পাছৱৰ্ডৰ সৈতে ছিকিউৰিটি এক্সেছৰ জৰিয়তে কৰিব পৰা যায়।
- 43. সদস্যই এইটো নিশ্চিত কৰিব যে ই-মেইলৰ জৰিয়তে পঠিওৱা ECN হ'ব ডিজিটেল চহী কৰা, এনক্ৰিপ্টেড, গাফিলতি কৰিব নোৱাৰা আৰু IT এক্ট, 2000 ৰ দফাসমূহ মানি চলা। যদি ECN এটা প্ৰত্যয়িত হিচাপে ই-মেইলৰ জৰিয়তে পঠিওৱা হয়, গাৰ্টি দিয়া ফাইলটো ডিজিটেল চহীৰ দ্বাৰা সুৰক্ষিত হ'ব আৰু ই এনক্ৰিপ্টেড তথা গাফিলতি কৰিব নোৱাৰা বিধৰ হ'ব।
- 44. গ্ৰাহকে এইটো লক্ষ্য কৰিব যে সদস্যই বাউন্স মেইল অধিসূচনা নোপোৱাৰ অৰ্থ হ'ব যে গ্ৰাহকৰ ই-মেইল আইডি একাউন্টত কনট্ৰেক্ট নোট ডেলিভাৰী হৈছে।
- 45. IT এক্ট, 2000-ৰ দফাসমূহ তথা SEBI/কম'ডিটি এক্সচেঞ্জ সময়ে সময়ে জাৰি কৰা এক্সটেন্চ নিয়ম/চাৰ্কুলাৰ/মাৰ্গদৰ্শিকা অনুসৰি যিবোৰ এক্সচেঞ্জ জাৰি কৰে সেই পদ্ধতিত সদস্যই ECN তথা ই-মেইলৰ প্ৰাপ্তিকৰণ এটা ছফ্ট আৰু গাফিলতি কৰিব নোৱাৰা ফৰ্মত নিজৰ লগত ৰাখিব। ডেলিভাৰী প্ৰমাণ অৰ্থাৎ কনট্ৰেক্ট নোট পঠিওৱাৰ সময়ত ছিষ্টেমে পৰিচালন কৰা ল'গ ৰিপ'ৰ্ট

SEBI/কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম/চাৰ্কুলাৰ/নিৰ্দেশনা অধীনত নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ বাবে সদস্যই ৰাখিব। গ্ৰাহকক ডেলিভাৰী নকৰা/ ই-মেইল নাকচ বা বাউন্স বেক কৰা ক্ষেত্ৰত লগ প্ৰতিবেদনে কনট্ৰেক্ট নোটৰ সন্নিবেশ প্ৰদান কৰিব। SEBI/কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম /চাৰ্কুলাৰ/নিৰ্দেশনা অনুসৰি নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ ভিতৰত সদস্যই সকলো সময়তে তেওঁ লোৱা বাউন্সড মেইলৰ অধিসূচনা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে সকলো ধৰণৰ পদক্ষেপ ল'ব।

46. ইলেক্ট্ৰনিক পদ্ধতিৰে কনট্ৰেক্ট নোট পোৱাৰ বিকল্প বাছি নোলোৱা গ্ৰাহকক সদস্যই ভৌতিক পদ্ধতিৰে কনট্ৰেক্ট নোট পঠিয়াই থাকিব। যি ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকক ECN সমূহ ডেলিভাৰী দিয়া হোৱা নাই বা গ্ৰাহকৰ ই-মেইল আইডি-ত এইবোৰ নাকচ কৰিছে (মেইল বাউন্সিং), সদস্যই SEBI/কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম /নিয়ামক, উপ বিধি, ব্যৱসায়িক নিয়ম আৰু চাৰ্কুলাৰ অনুসৰি নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ ভিতৰত গ্ৰাহকলৈ ভৌতিক কনট্ৰেক্ট পঠিয়াব আৰু এনে ভৌতিক কনট্ৰেক্ট নোটৰ ডেলিভাৰীৰ প্ৰমাণ নিজৰ হাতত ৰাখিব।
47. গ্ৰাহকলৈ ECN-ৰ যোগাযোগৰ ই-মেইলৰ উপৰিও সদস্যই একে সময়তে নিৰ্দিষ্ট ৱেবছাইটত, যদি আছে, ECN প্ৰকাশ কৰিব, এক সুৰক্ষিত প্ৰকাৰেৰে আৰু গ্ৰাহকক এইসমূহ পাবলৈ সুবিধা কৰি দিব। ইয়াৰ উদ্দেশ্যেৰে গ্ৰাহকক এটা অদ্বিতীয় ইউজাৰ নাম তথা পাছৱৰ্ড দিব, আৰু লগতে গ্ৰাহকক কনট্ৰেক্ট নোট ইলেক্ট্ৰনিকেলী সঞ্চয় কৰি থোৱাৰ বাবে আৰু / বা ইয়াৰ এটা প্ৰিন্ট আউট ল'বলৈ এটা বিকল্পও দিব।
48. যিসকল গ্ৰাহকে ইলেক্ট্ৰনিক মাধ্যম বাচনি কৰে তেওঁলোকৰ পৰা ইলেক্ট্ৰনিক কনট্ৰেক্ট নোট (ECN) সন্মতি প্ৰাপ্ত কৰা হ'ব। গ্ৰাহকে ৰদ নকৰা পৰ্যন্ত এই সন্মতি বাহাল থাকিব।

আইন আৰু এজিয়াৰ

49. এই নথিপত্ৰত দিয়া নিৰ্দিষ্ট অধিকাৰসমূহৰ উপৰিও সদস্য, স্বীকৃতপ্ৰাপ্ত ব্যক্তি আৰু গ্ৰাহকে অন্য অধিকাৰসমূহো সাব্যস্ত কৰিব পাৰিব। এই অধিকাৰসমূহ হৈছে গ্ৰাহকে লেনদেন কৰিবলৈ বাছি লোৱা এক্সচেঞ্জৰ অন্তৰ্গত নিয়ম, উপবিধি তথা ব্যৱসায়িক নিয়মৰ অধীন আৰু ই জাৰি কৰা চাৰ্কুলাৰ/জাননী বা SEBI-ৰ নিয়ম।
50. এই নথিপত্ৰৰ চৰ্তসমূহ সদায়েই চৰকাৰী অধিসূচনা, SEBI-য়ে জাৰি কৰা যিকোনো নিয়ম, মাৰ্গদৰ্শিকা তথা চাৰ্কুলাৰ/জাননী আৰু সময়ে সময়ে কাৰ্য্যকৰী হোৱা লেনদেন কাৰ্য্যকৰী কৰা প্ৰাসংগিক কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ নিয়ম, ব্যৱসায়িক নিয়ম আৰু উপবিধিৰ অধীন হ'ব।
51. 1996-ৰ আৰ্বিট্ৰেছন এণ্ড কনচিলিয়েছন এক্টৰ অধীনত মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা দিয়া যিকোনো পুৰস্কাৰ সদস্য আৰু গ্ৰাহকে মানি ল'ব। যি কি নহওক, যদি কোনো পক্ষ মধ্যস্থতাকাৰীৰ পুৰস্কাৰৰ সৈতে সন্তুষ্ট নহয় তেন্তে কম'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ ভিতৰতে আপীল কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে।
52. এই নথিপত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰা শব্দ আৰু বৰ্ণনাসমূহ কিন্তু যিবোৰ ইয়াত ব্যাখ্যা কৰা হোৱা নাই, যদিহে এই সন্দৰ্ভত অন্যথা আৱশ্যক হয়, একেই অৰ্থ হ'ব যেনেদৰে এক্সচেঞ্জ/ SEBI-ৰ অধীনত জাৰি কৰা নিয়ম, উপবিধি আৰু ব্যৱসায়িক নিয়ম তথা চাৰ্কুলাৰ/জাননীৰ অধীনত হয়।
53. সদস্যই যোগ কৰা সকলো অতিৰিক্ত ঐচ্ছিক দফা /নথিপত্ৰ/এক্সচেঞ্জ/ SEBI-ৰ নিয়ম/ব্যৱসায়িক নিয়ম/জাননী/চাৰ্কুলাৰৰ বিপৰীতে হোৱা উচিত নহয়। এনে যি কোনো ঐচ্ছিক দফা /নথিপত্ৰ

সলনিৰ বিষয়ে জনাবৰ বাবে এখন জাননী 15 দিনৰ পূৰ্বে দিয়াৰ প্ৰয়োজন। এক্সচেঞ্জ / SEBI-য়ে নিৰ্ধাৰিত কৰা অধিকাৰ আৰু দায়িত্বৰ পৰিৱৰ্তনসমূহো গ্ৰাহকৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰা উচিত।

54. SEBI-ৰ নিয়ম আৰু লেনদেন কাৰ্যকৰী কৰা প্ৰাসংগিক কম 'ডিটি এক্সচেঞ্জৰ উপবিধি, নিয়ম তথা ব্যৱসায়িক নিয়মৰ পৰিৱৰ্তনৰ হেতুকে পক্ষসমূহৰ অধিকাৰ তথা দায়িত্বসমূহ পৰিৱৰ্তন হয় , সেই পৰিৱৰ্তনসমূহ ইয়াত সন্নিৱিষ্ট হোৱা বুলি ধৰি লোৱা হ'ব যিটো নথিপত্ৰত উল্লিখিত পক্ষসমূহৰ অধিকাৰ আৰু দায়িত্বসমূহৰ ৰূপান্তৰণ বুলি গণ্য কৰা হ'ব।

55. সদস্যসকলে একাউন্ট বিবৃতি প্ৰতিমাহে গ্ৰাহককে প্ৰদান কৰা প্ৰয়োজন।

**সদস্যই গ্ৰাহকক প্ৰদান কৰা ইণ্টাৰনেট আৰু ৰায়াৰলেছ প্ৰযুক্তিভিত্তিক লেনদেন সুবিধা
(‘অধিকাৰ আৰু দায়িত্ব’ নথিপত্ৰত উল্লিখিত সকলো দফা প্ৰযোজ্য হ’ব। অতিৰিক্তভাৱে ইয়াত উল্লেখ
কৰা দফাসমূহো প্ৰযোজ্য হ’ব)**

1. ৰায়াৰলেছ প্ৰযুক্তিৰ জৰিয়তে সদস্যই ইণ্টাৰনেট নিৰ্ভৰ ট্ৰেডিং (IBT) তথা কম’ডিটি প্ৰদান কৰাৰ বাবে যোগ্য। এই প্ৰযুক্তিত অন্তৰ্ভুক্ত হয় এনে ব্যৱহাৰিক সঁজুলি যেনে ম’বাইল ফোন, ডেটা কাৰ্ডৰ সৈতে লেপটপ ইত্যাদি যিবোৰে ইণ্টাৰনেট প্ৰট’কল (IP) ব্যৱহাৰ কৰে। SEBI আৰু এক্সচেঞ্জৰ সময়ে সময়ে নিৰ্দিষ্ট কৰা অনুসৰি সদস্যই ইণ্টাৰনেটভিত্তিক লেনদেন /কম’ডিটিৰ বাবে সকলো প্ৰযোজ্য আৱশ্যকতা মানি চলিব।
2. কম’ডিটিত বিনিয়োগ /লেনদেন কৰাৰ বাবে গ্ৰাহক ইচ্ছুক আৰু এই উদ্দেশ্যৰে গ্ৰাহকে ইণ্টাৰনেটভিত্তিক লেনদেনৰ সুবিধা বা ৰায়াৰলেছ প্ৰযুক্তি ব্যৱহৃত প্ৰতিভূতি লেনদেন কৰাৰ বাবে ইচ্ছুক। সদস্যই গ্ৰাহকক সদস্যৰ IBT সেৱা আগবঢ়াব আৰু গ্ৰাহকে সদস্যৰ IBT সেৱা গ্ৰহণ কৰিব। এই সুবিধা SEBI/এক্সচেঞ্জ ব্যৱস্থাৰ আৰু সদস্যৰ IBT ৱেবছাইটত নিৰ্দিষ্ট কৰা নিয়ম আৰু চৰ্তসমূহৰ অধীন হ’ব যদিহে সেইবোৰ এক্সচেঞ্জ/ SEBIয়ে জাৰি কৰা নিয়মৰ লগত সমান্তৰাল হয়।
3. ৰায়াৰলেছ প্ৰযুক্তি/ইণ্টাৰনেট/স্মাৰ্ট অৰ্ডাৰ বুটিঙৰ জৰিয়তে কৰা কম’ডিটি লেনদেনৰ সৈতে সংলগ্ন বৈশিষ্ট, ক্ষতিশংকা, দায়িত্ব, কৰ্তব্য আৰু দেয়তাৰ বিষয়ে সদস্যই গ্ৰাহকক অৱগত কৰিব বা যিকোনো অন্য প্ৰযুক্তিৰ বিষয়েও সদস্যই গ্ৰাহকক জনোৱা উচিত।
4. সদস্যই গ্ৰাহকক এই বিষয়েও অৱগত কৰিব যে সদস্যৰ IBT ব্যৱস্থাতোৱেই এক্সচেঞ্জ/ SEBIৰ দ্বাৰা জাৰি কৰা নিয়মৰ সৈতে সামঞ্জস্য ৰাখি প্ৰাৰম্ভিক পাছৱৰ্ড আৰু ইয়াৰ পাছৱৰ্ড নীতি পৰিচালনা কৰিব।
5. ইউজাৰ নাম তথা পাছৱৰ্ড গোপনীয় আৰু সুৰক্ষিত কৰি ৰখাৰ দায়িত্ব গ্ৰাহকৰ হ’ব। সদস্যৰ IBT ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে গ্ৰাহকৰ ইউজাৰ নাম আৰু /বা পাছৱৰ্ড ব্যৱহাৰ কৰি যিকোনো ব্যক্তিয়েই কৰা অৰ্ডাৰ আৰু লেনদেনৰ বাবে গ্ৰাহকে নিজেই দায়ী হ’ব যদিও সেই ব্যক্তিক এনে কৰাৰ বাবে প্ৰাধিকৃত কৰা হওক বা নহওক। গ্ৰাহকে এই কথা জানিব যে অৰ্ডাৰ বুটেড পদ্ধতিৰ জৰিয়তে ৰায়াৰলেছ প্ৰযুক্তিৰ দ্বাৰা ইণ্টাৰনেট লেনদেন /কম’ডিটি লেনদেনৰ বাবে প্ৰমাণীকৃত প্ৰযুক্তি আৰু কঠোৰ সুৰক্ষাৰ উপায় আৱশ্যক আৰু গ্ৰাহকে সদস্য তথা ডীলাৰতে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি যিকোনো তৃতীয় পক্ষক গ্ৰাহক আৰু/বা তেওঁৰ প্ৰাধিকৃত পাছৱৰ্ড ফাদিল নকৰে বুলি নিশ্চিত কৰাৰ দায়িত্ব লয়।
6. গ্ৰাহকে সদস্যক লিখিতভাৱে ততালিকে জনাব যদি তেওঁ পাছৱৰ্ড পাহৰে , সদস্য IBT পদ্ধতিত সুৰক্ষাৰ গাফিলতি ধৰা পেলায় , তেওঁৰ ইউজাৰ নাম /পাছৱৰ্ড/একাউণ্টৰ জৰিয়তে অনাধিকৃত এক্সেছ ধৰা পেলায় /হেৰ-ফেৰ হোৱা বুলি সন্দেহ কৰে। এনে অনাধিকৃত ব্যৱহাৰৰ কথা হোৱাৰ পিছতেই এই ধৰণৰ অনাধিকৃত ব্যৱহাৰ , ইয়াৰ তাৰিখ , ইয়াৰ প্ৰকৃতি তথা প্ৰভাৱিত হোৱা লেনদেন ইত্যাদি বিশদভাৱে জনাব।
7. ৰায়াৰলেছ প্ৰযুক্তিৰ জৰিয়তে ইণ্টাৰনেট/কম’ডিটি লেনদেনত বুটিং অৰ্ডাৰৰ বাবে সেৱা গ্ৰহণ কৰাৰ সৈতে সংলগ্ন ক্ষতিশংকাসমূহৰ বিষয়ে গ্ৰাহকে সম্পূৰ্ণভাৱে জানে আৰু বুজি পায় আৰু যিকোনো ভাৱে

গ্ৰাহকৰ ইউজাৰ নাম তথা পাছৱৰ্ডৰ জৰিয়তে কৰা সকলো কাৰ্যৰ বাবে গ্ৰাহক সম্পূৰ্ণভাৱে
জগৰীয়া আৰু দায়ী হ'ব

8. গ্ৰাহকৰ অনুৰোধত সদস্যই ই-মেইলৰ জৰিয়তে অৰ্ডাৰ /লেনদেন দূট প্ৰতিপন্ন কৰিব। গ্ৰাহকে এই
কথা জানে যে অৰ্ডাৰ /লেনদেনৰ দূট প্ৰতিপন্নতা ৱেব প'ৰ্টেলতো পাব পাৰি। গ্ৰাহকে ৱায়াৰলেছ
প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰি লেনদেন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সদস্যৰ অৰ্ডাৰ /লেনদেনৰ দূট প্ৰতিপন্নতা গ্ৰাহকৰ
যতনত পঠিয়াব।
9. গ্ৰাহকৰ এইটো জ্ঞাত যে ইণ্টাৰনেটত লেনদেন কৰিলে বহুতো অনিশ্চিত কাৰক উদ্ভৱ হ'ব পাৰে
আৰু জটিল হাৰ্ডৱেৰ, ছফটৱেৰ, কমিউনিকেছন লাইন, পেৰিফেৰেল ইত্যাদিত প্ৰতিবন্ধকতা আহিব
পাৰে তথা ব্যাহত হ'ব পাৰে। সদস্য আৰু এক্সচেঞ্জ এনে কোনো প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে অথবা ৱাৰেণ্টি
নিদিয়ে যে সদস্যৰ IBT সেৱা কোনো ব্যাহত নোহোৱাকৈ গ্ৰাহকৰ বাবে উপলব্ধ হ'ব।
10. সদস্য/এক্সচেঞ্জ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰৰ কোনো কাৰণত গ্ৰাহক /সদস্য/এক্সচেঞ্জৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ
লিংক/প্ৰক্ৰিয়া বিকল হ'লে যিকোনো স্থগিতকৰণ, ব্যাঘাত, ষ্টক ব্ৰ'কাৰ্ট IBT ব্যৱস্থা বা সেৱা,
এক্সচেঞ্জৰ সেৱা বা পদ্ধতি অনা-উপলব্ধতা বা অচল হোৱা বা গ্ৰাহকৰ অৰ্ডাৰ কাৰ্যকৰী নোহোৱাৰ
বাবে গ্ৰাহকে এক্সচেঞ্জ বা সদস্যৰ বিৰুদ্ধে কোনো দাবী উত্থাপন কৰিব নোৱাৰিব।